

Aanwezig: 50/50 wethouders en raadsleden. Een paar burgemeesters.

Wanneer besluit kabinet?

Antwoord: Begin juni wordt appreciatie verwacht.

Opmerking uit zaal: vandaag in het nieuws dat Rekenkamer kritisch is op de nu al hard stijgende energielasten.

Wat wordt concrete opdracht aan gemeente?

Vraag: wie formuleert de vraag/opdracht naar gemeenten en wat is de status?

Antwoord: het KA en vervolgens landen een aantal zaken in de wet. Formeel wat gemeente nu al kan doen – op basis van wethouderschap Utrecht – is: je wijken heel goed kennen, je strategische partners opzoeken, nadenken hoe je straks plannen wil gaan opstellen en uitvoeren (o.a. participatie, Raad betrekken).

Financiering? (betaalbaar)

Procesafpraak gemaakt dat het art 2 onderzoek naar uitvoeringslasten wordt uitgevoerd voor alle tafels. Er komt 150 miljoen + RES geld voor de komende 3 jaar om plannen te maken. Het Kabinet heeft extra maatregelen aangekondigd, meer info in juni verwacht.

Op welke termijn wetwijzigingen verwachten? (haalbaar)

Het is een reële zorg of wetwijzigingen op tijd klaar zijn. Verwacht wordt op 2022, terwijl transitievisie warmte in 2021 klaar moet zijn.

Er is overeenstemming dat wetwijzigingen moeten plaatsvinden. Al wensen zijn gehonoreerd, behalve op het punt van collectieve warmte. In de huidige marktordening zijn warmtenetten een private sector en het publieke belangen wordt nu niet goed bediend in huidige wetgeving. Er komt nieuwe wetgeving aan, VNG zorgt dat deze nieuwe wetgeving publieke belangen goed gaat dienen.

Verdeling lasten inwoners?

Woonlastenneutraliteit is het uitgangspunt en nu bespreken in hoeverre dat ook is gelukt in KA.

Vraag: op welke schaal wordt woonlastenneutraal bekeken, per huishouden of meerdere woningen?

Antwoord: PBL gaat uit van 1,2 miljoen huishoudens. Het is nog de vraag waar deze huishoudens zich bevinden, of het aan te wijzen clusters zijn. Woonlastenneutraliteit zal nooit helemaal op individueel niveau te garanderen zijn, want het is te afhankelijk van persoonlijk energieverbruik.

Vraag: Rechtbank Amsterdam heeft een plan geweigerd omdat woonlastenneutraal niet gegarandeerd kon worden.

Antwoord: dat was een sociaal huurproject en daarmee een andere zaak. Het ging over gebrekkige informatieverstrekking. Er zullen voor private woningen altijd uitzonderingen blijven: op papier is er energieneutraliteit, maar in praktijk wordt het niet waargemaakt omdat bewoners zich niet aan het gedrag houden waar men vanuit ging bij berekeningen.

Vraag: kan een percentage van inkomen aangewezen worden voor de energielasten?

Antwoord: in concept KA is gewerkt met EPC normen, maar die zijn niet opgehangen aan inkomen. Maar dit zou wel in relatie tot elkaar moeten staan. Nu de tijd nog niet rijp om percentages op te leggen, wellicht in de toekomst.

Vraag: verwachting dat energiekosten gaan stijgen? Zo ja, welke termijn verwachten we dat?

Antwoord: meer info verwacht bij kabinetsappreciatie in juni. De energierekening is afhankelijk of je meer een gas of elektriciteit gebruiker bent. Prijs van gas en elektriciteit zijn communicerende vaten.

Relatie met burger – wie bepaalt wat er gebeurt – wat hebben we te bieden?

Hier moet zelf vorm aan gegeven worden. Er zijn gemeenten die heel ver willen gaan, zoals bijvoorbeeld oplossingen aanbesteden. Je kan ook denken over de markt helpen te ontsluiten.

Vraag: rol van lokale energiecoöperaties?

Antwoord: er wordt niet voorgeschreven welke rol ze moeten hebben, wel erkend dat het bijdraagt. Per gemeente bekijken hoe je hiermee wil omgaan.

Vraag: wordt rekening gehouden met onoplosbare gevallen (bepaalde type woningen) en hoe moet gemeente hiermee omgaan.

Antwoord: veel gepraat over zorg dat oplossingen voor bepaalde groepen bewoners niet werkt. De oproep aan gemeente is om met het makkelijke deel en type woningen te beginnen, de leidraad helpt om deze makkelijke delen te vinden in je gemeente.

Vraag: veel mensen die nu huis kopen realiseren niet dat ze op korte termijn veel moeten gaan investeren om huis te verduurzamen. Dat geld kunnen ze straks niet opbrengen omdat nu top hypotheek hebben

Antwoord: Als belofte van woonlastenneutraal waargemaakt wordt, zou dat ook in deze situatie moeten kunnen. Wel erkent dat dit een gemist moment is bij verhuizing. Er komt een norm die aangeeft of je huis klaar is voor aardgasvrij.

Vraag: CV-ketel in bestaande woning gaat nu kapot, wat doen? Geeft VNG hier advies in?

Antwoord: Op basis van transitievisie warmte kan gemeente aangeven wat het inhoudt voor een wijk als je CV-ketel kapot gaat voordat alternatief voor gas er is. **VNG gaat werken aan een handreiking.**

Vraag: Salderingsregeling komt te vervallen, hoe betrouwbaar is overheid dan? Het is een belangrijke factor in het vertrouwen van de burger.

Antwoord: huidige regeling blijft tot 2023. Er zal in de toekomst geknutseld blijven worden met de energiebelastingen.

Vraag: deze vraag is breder dan alleen financiering en is ook gelinkt aan alle verhalen over techniek. De overheid moet helderheid bieden over (on)zekerheden.

Vraag: komen de lusten van kleinschalige energie opwek ten goede aan lokale partijen die ook de lasten ervaren?

Antwoord: ambitie om 50% van de RES lokaal in eigendom te brengen, om lusten lokaal te brengen. Niet verplicht, maar ambitie om 50% van de opbrengsten lokaal terug te brengen.

Vraag: niet indruk dat 50% naar bewoners gaat, maar naar 'de omgeving'. Denk aan de minima.

Antwoord: Nu trend dat opwek vaak in coöperatief verband gaat, en daar doen bewoners in mee. Specifiek de minima doelgroep, zou een eigen constructie nodig hebben (obligaties aankopen zou voor deze groep niet werken). Het gaat inderdaad niet vanzelf.

Vraag: hoe samenspel met provincies ervaren, waar loop je tegenaan?

Antwoord: Veel samenwerking via IBP, bestuurlijke overleggen meestal samen. De samenwerking wordt positief ervaren, ondanks dat er andere belangen zijn.

Vraag: wij jagen mensen op kosten omdat ze van gast af moeten, terwijl in Duitsland subsidies worden gegeven om aan het gas te blijven.

Antwoord: het is een ongelukkig beeld. In NL speelt dat wij de Groningen-situatie hebben. In Duitsland moet het een tussenspraak zijn want zij hebben dezelfde Parijs doelstellingen. Als we

woonlastenneutraliteit waar maken, wordt met situatie in Duitsland alleen maar makkelijker uit weerleggen.

Vraag: wat is visie op houtstook

Antwoord: Biomassa voor bijstook is laagwaardig gebruik, reserveer biomassa voor hoogwaardiger gebruik. Biomassa alleen inzetten voor uitzonderingen, zoals hoge temperaturen in industrie die niet met elektriciteit behaald kan worden. Als biomassa wel gebruikt wordt in gebouwde omgeving, is dat een tussenoplossing.

Gevraagd om presentatie toe te sturen

Vraag: wanneer komt het geld van de RES beschikbaar

Antwoord: verdeling per regio wordt in juni bekend. Mogelijk komt het geld in de september anders december circulaire. De regio bepaalt zelf waar het geld naartoe gaat. Het geld kan met terugwerkende kracht ingezet worden, daarom kan je nu al beginnen.

Vraag: rol van de VNG in RES

Antwoord: 5 partijen in NPRES. NPRES ondersteunt regio's bij opstellen RES, niet de VNG.

Vraag: reguleren collectieve warmte. Neem je ook kleine centrales mee?

Antwoord: nog zoekende, gemeenten zitten er verschillend in. Allerlei vormen besproken, gesprekken met netbeheerders erg gevoelig. We weten wat we bereiken willen qua belangen, maar het is nog zoeken hoe wat dat gaan bereiken. Europese aanbestedingen worden uitgehouden, dat willen we voorkomen.

Vraag: wens lijkt te zijn dat warmtenetten weer publiek worden.

Vraag: Hoe verhouden Aedes/corporatie en VNG/gemeente zich tot elkaar in een wijk.

Antwoord: De gemeente gaat over keuzes in de wijk, niet de corporatie. Aedes en VNG hebben hier afspraken over gemaakt, als het in een gemeente niet blijkt te werken hoort VNG het graag.